ГОД. XXXVIII. Варна, 15 май 1938 год. Брой 7 и 8.

ВАРНЕНСКА ГРАД. ОБЩ. БИБЛИОТЕКА

ВАРНЕНСКИ ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ

Journal de la municipalité de Varna

Издава Варненската градска община — Organe officiel de la mairie de Varna.

Излиза двуседмично — редактира комитетъ. Цена 2 лева

Абонаментъ за България: за година — 50 лв. за 6 месеца — 30 лв.	ОБЯВЛЕНИЯ: официални по 2·50 лв. на кв. см. търговски — по споразумение	Всичко за вестника се изпраща чрезъ кметството — Варна.

Обществената солидарность като начало

за защита на градскитѣ интереси

Обществената солидарность е въ живота фактъ не по-малко явенъ и важенъ отъ противоречието въ интереситѣ на разнитѣ стопански срѣди.

Ние сме свикнали подъ този лозунгъ да виждаме елементи на една стопанско-политическа система. Колкото това да е така, въ неговата сѫщность за насъ се крие и началото на една борба, макаръ и въ локаленъ мащабъ, която ний варненци не скриваме, защото е продиктувана отъ висшитѣ повели за сѫществуване на единъ градъ, осакатенъ икономически, съ бедствующо население, жертва на следвоенната ни отечествена сѫдба.

Нашиятъ повикъ, обаче, въ случая е насоченъ къмъ варненскитѣ граждани. И както интереситѣ на тъй наречената стопанска демокрация — селячество, занаятчийство, работящитѣ хора на наемния физически трудъ и тѣзи на умственія трудъ — не могатъ да бѫдатъ достатъчно и хармонично застѫпени безъ инициативитѣ на самитѣ стопански сѫсловия, чрезъ тѣхнитѣ икономически организации, така и градскитѣ ни интереси нѣма да бѫдатъ защитени и удовлетворени безъ собствени тѣзи инициативи.

За голѣмо щастие градскитѣ инициативи не сѫ закъснѣли да бѫдатъ проявени отъ много срѣди и организации, а най-често отъ достойнитѣ управления на общината ни.

Еднакво следва, обаче, въ тѣзи критически времена да подчертаемъ и нещастието, колкото и истината да е горчива, че варненското гражданство не се е въодушевлявало достатъчно въ своята борба за собственитѣ си интереси, макаръ и никога да не е давало прояви на противоречие къмъ подетитѣ инициативи.

Ние не искаме да се спираме върху причинитѣ за честото равнодушие, въ което не се съмняваме за вложенъ умисълъ. Не правимъ упрѣкъ за всичко досегашно. Подчертаваме това явление съ едничката цель всички да си вземемъ навременна поука. Да се проникнемъ отъ съзнанието за по-широко участие въ общитѣ градски работи, като дългъ къмъ себе си и своитѣ съграждани.

Само по този пѫть ще си дадемъ взаименъ куражъ за още по-ревностна служба. Ще закалимъ неуморния си духъ въ който трѣбва да бѫдатъ съчетани разумътъ съ сърдцето въ единъ образъ — образътъ на родолюбието.

Варненски общински вестникъ

Международната мострена изложба

въ Варна и дългътъ на варненци

Новата фаза въ развитието на Варненската международна мострена изложба настжпи съ узаконяването ѝ. Отъ тукъ нататъкъ вече се откриватъ нови хоризонти за отдавна желания полетъ на варненци къмъ стопанско превъзмогване. При тѣзи нови условия е поставена и подготовката на тазигодишната изложба.

Наредъ съ това ние, обаче, повдигаме и единъ твърде важенъ, както за Варна, така и за общонародното ни стопанско развитие въпросъ.

Досега въ създаването на хубавата панаир на инициатива бѣха наредени доброволци, които на пръсти се броятъ. Възможноститѣ за изнасянето на изложбата, вече при новъ ликъ, ще надхвърлятъ усилията на тѣзи скромни ратници, които въпрѣки желанието си и всеотдайностьта си оставатъ много малко. За изнасянето на изложбата въ новия мащабъ сж необходими многобройни доброволци. **Тѣ трѣбва да изхождатъ отъ всички срѣди на стопанския и културенъ животъ въ нашия градъ, за да бжде тѣхното сътрудничество ценно.**

Въ това отношение повикътъ за всеобщо сътрудничество **е направенъ не само отъ председателя на изложбения к-тъ г. Боянъ Абаджиевъ, а и отъ уважавания ни кметъ г. Янко Мустаковъ като членъ отъ комитета и представитель на Варненската община, схващайки че по пжтя на общото сътрудничество резултатитѣ отъ реализирането на панаирната инициатива ще бждатъ много по-голѣмъ приносъ за стопанското и културно укрепване на варненскитѣ граждани.**

А дѣлото на Варненската международна мострена изложба е една брънка отъ срѣдствата за стопанското издигане на Варна. Интересътъ къмъ панаира ще привлѣче посетители — чужденци на града. Тѣхното пребиваване въ курортна Варна, макаръ и за нѣколко дни, ще създаде въ последствие най-ценната и жива реклама на курорта, защото нѣма да има чужденецъ, който да не се възхити отъ прелеститѣ на курорта, да отнесе въ своята родина образа на „Царицата на Черно-море“.

Мѣстото на Варна въ географската карта дава достатъчно изгледи за щастливото разрастване на единъ международенъ панаиръ. Не е отъ сега интересътъ на европейскитѣ страни къмъ близкия изтокъ. Той ще сжществува и занапредъ. Достатъчно е чрезъ една панаирна инициатива да бжде съсрѣдоточенъ. Тогава много лесно ще настжпятъ и решителнитѣ моменти за реализирането на многожеланата отъ всички ни инициатива за „свободна зона“ въ Варна, като последующъ етапъ за стопанското и културно развитие на западащия ни икономически градъ.

Ако варненци навреме се проникнатъ отъ дълбокото съзнание за значението на така развиващитѣ се стопански инициативи и съ единъ по голѣмъ интересъ ги подкрепятъ, това ще значи, че тѣ подкрепятъ себе си.

Юр. Кожухаровъ

Какъ ще бждатъ организирани тази година

лѣтнитѣ колонии за беднитѣ ученици

Съ настжпването на лѣтния сезонъ за много родители — варненски граждани, най-вече беднитѣ, настжпва голѣмата грижа за лѣтуването на тѣхнитѣ деца, които иматъ нужда отъ една промѣна на климата и почивка отъ учебнитѣ занятия.

Комитетътъ на лѣтнитѣ детски колонии при училищното настоятелство всѣка година проявява голѣми усилия да увеличи броя на лѣтуващитѣ деца. Спънкитѣ, по-скоро, се появяватъ отъ липсата на достатъчно помѣщения въ опредѣленитѣ почивни станции.

По предстоящето организиране лѣтуването на децата, отнесохме се до председателя на колонитѣ, пом. кмета г. П. Куртевъ, който ни заяви следното:

— Веднага следъ завършване на учебната година съ града н-вото на лѣтнитѣ ученически колонии ще подеме организирането на лѣтуването на бедни варненски деца презъ това лѣто.

Предстои да се разреши въпросътъ, дали децата да лѣтуватъ пакъ въ с. Преселци или въ с. Рудникъ.

Презъ лѣтото на 1939 г. този мжченъ проблемъ за лѣтуването на беднитѣ варненски деца ще получи окончателно своето разрѣшение, понеже още тази есень ще започне постройката на лѣтнитѣ колонии въ мѣстностьта „Стана“ — Новопазарско, на мѣстото отпуснато безплатно отъ Н. Пазарската община. Специално ангажиранъ архитектъ е вече изготвилъ идейния планъ за тази колония и, следъ утвърждаване на поемнитѣ книже, търгътъ ще бжде насроченъ.

Финансовитѣ срѣдства сж напълно осигурени за тази постройка. Осигурени сж сжщо така срѣдствата за издръжката на колонията тази година. Ще лѣтуватъ 300 бедни деца при сжщитѣ условия, както миналата година.

* * *

Поводъ отъ тѣзи изявления на г. Куртевъ ни дава възможность да съобщимъ и резултатитѣ отъ миналогодишното лѣтуване въ с. Преселци.

Преди всичко, цельта на лѣтнитѣ детски колонии е да създаде благоприятна обстановка за тѣлесно и морално закрепване на ученицитѣ-лѣтовници, да създаде въ тѣхъ хигиенични навици, да насочи духа имъ къмъ красивото и доброто.

Това е постигнато въ голѣма степень презъ миналата година, защото ржководителитѣ и персоналътъ сж се въодушевлявали отъ искрена обичь къмъ децата.

Лѣтували сж 294 деца на две смѣни. Децата сж получавали здрава и питателна храна 5 пжти дневно. Лѣтуването е траело 25 дни и срѣдно всѣко дете е наддало около 2 кгр.

Лѣтуването, освенъ тѣлесното закрепване, е оказало грамадно влияние върху моралното развитие и възпитание на децата. Въ лѣтовището тѣ живѣятъ въ детско общество при единъ строго установенъ режимъ, подъ зоркото око на възпитателитѣ си. Всѣко дете има възможность да играе до насита, да прояви своята душа и чувства. Децата, макаръ и да сж далечъ отъ семейната срѣда, лесно свикватъ на лѣтовищния режимъ, защото намиратъ тукъ своята естествена срѣда — детското общество.

Освещаване знамената

на земледѣлско-стопанскитѣ задруги. Речьта на варненския кметъ г. Я. Мустаковъ, кръстникъ на знамената

На 15 май т. г. въ Варна на площадъ „Митрополитъ Симеонъ“ се освѣтиха знамената на 45 земедѣлско-стопански задруги отъ Варненска околия. Кръстникъ на знамената бѣ варненския кметъ г. Янко Мустаковъ. Отслужи се молебенъ, а следъ това кръстникътъ г. Мустаковъ произнесе следната речь:

Драги земедѣлски стопани и работници,

Натоваренъ съмъ отъ г. министъра на търговията, индустрията и труда да го извиня предъ васъ, че възпрепятствуванъ отъ друга належаща държавна работа, не му е възможно да се отзове на вашата настоятелна покана — да бѫде кръстникъ на вашитѣ знамена.

Сѫщо така задълженъ съмъ да обясня и отсѫтствието на г. шуменския областенъ директоръ, като замѣстникъ и представитель на г. министра, съ това, че той днесъ, по случай Тезоименния день на Негово Величество Царя, трѣбва да бѫде въ Русе.

Ето защо, по пълномощие на г. министра на търговията, индустрията и труда, менъ се пада голѣмата честь да бѫда днесъ кръстникъ на вашитѣ знамена. Това пълномощие на г. министра поемамъ съ готовность и радость и съ благоговение пристѫпвамъ тукъ, за да взема непосрѣдственно участие въ това свещенодействие.

Знамето за една организация, една корпорация, единъ народъ, това е символътъ на целитѣ, стремежитѣ, идеалитѣ, въ името на които е повикана на животъ тази организация, тази корпорация, този народъ.

Сѫщевременно знамето е реалниятъ изразъ на волята у всички, които се редятъ подъ неговитѣ свети дипли за единство, сплотеность и единомислие. То напомня всѣкиму за неговия дългъ и го призовава къмъ самоотвержено изпълнение на съзнателно поето задължение.

Задругитѣ на земедѣлския стопанинъ и работникъ сѫ едно отъ най-забележителнитѣ явления на новото време въ нашата страна.

Новата българска национална държава се гради върху здравата основа на социалното равновесие. А това равновесие се постига преди всичко чрезъ организирането въ професионални организации на българския националенъ трудъ като се поставятъ въ пълна хармония факторитѣ на националното производство: капиталътъ, земята, трудътъ и умътъ. На организациитѣ на тия фактори държавата възлага уреждането на своя стопански животъ, на тия организации днешната бълг. държава възлага най-сѫществennитѣ задачи за своето сѫществуване и напредъкъ. Тази българска стопанска армия е вече утвърдена въ стройнитѣ и дисциплинирани редици на професионалнитѣ организации.

Безспорно, най-мощни и най-внушителни сѫ редицитѣ на земедѣлскитѣ задруги. Най-здравиятъ стълбъ на нова България, това е организацията на българския земедѣлецъ, стопанинъ и работникъ.

Организирането на земедѣлскитѣ стопани въ своитѣ земедѣлски задруги е единъ отъ най-ценнитѣ белези на новото време. Въ тази организация намира своето мѣсто подавляющата часть на български народъ, ония, които творятъ грамадната часть на материалнитѣ блага въ нашата страна, тия, които и въ време на миръ и въ дни на народно изпитание сѫ здравата опора на българската държава и нейната самостоятелность.

За жалость, въ нерадостното минало съ интереситѣ на тази голѣма часть на народа ни се е само спекулирало, и тя е била тикана въ погрѣшнитѣ пѫтища на отрицанието и рушене на устоитѣ на държавата ни, за да се стигне до парадокса, земедѣлскиятъ стопанинъ, който има една ценность, едно богатство—благодатната българска земя, да става често неинъ врагъ, рушитель на държавата и неприятель на нейнитѣ свещени интереси.

За радость на всички българи, на това минало е турено край, и днесъ въ обновена България земедѣлскиятъ стопанинъ, чрезъ своитѣ задруги, е мощниятъ факторъ и крепитель на българската

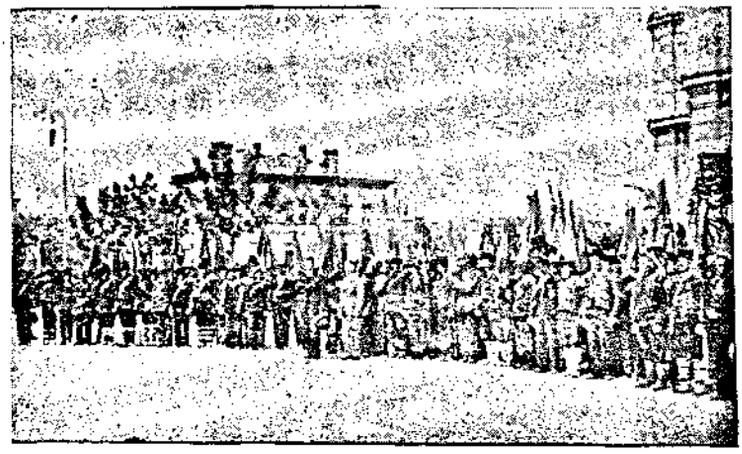

Кръстникътъ г. Я. Мустаковъ между знамената на земедѣлско-стопанскитѣ задруги отъ варнен. околия

самостойность и носитель на гордо национално чувство.

Чрезъ своята организация на земедѣлскитѣ задруги българскиятъ земедѣлски стопанинъ чувствува вече топлата грижа, която държавата проявява къмъ неговата нерадостна сждба. Неговата организация полага грижи за стопанскитѣ интереси на българския земедѣлецъ, като поощрява развитието и усъвършенствуването на земедѣлието и неговитѣ отрасли. Тази организация защищава моралнитѣ и материални интереси на земедѣлския стопанинъ и посочва на управлението на държавата мѣроприятията, които сж необходими да бждатъ проведени. Чрезъ своята организация земедѣлскиятъ стопанинъ е вече ценния съветникъ, помощникъ и органъ на държавата ни въ насочването на земедѣлско-стопанската политика въ нашата страна. Организацията се грижи за своитѣ членове, като ги подпомага чрезъ своитѣ каси за взаимоспомагане, чрезъ осигуряване въ случай на смърть и чрезъ пенсионирането на престарѣлитѣ свои членове—земедѣлски стопани и работници. Земедѣлскитѣ задруги посочватъ своитѣ представители въ новосъздаденитѣ земедѣлски камари и въ общинскитѣ съвети, кждето тѣ, наравно съ другитѣ народни избранници, съдействуватъ на държавата и общината си за издигане културното ниво на селото, за неговото благоустрояване и оздравяване и насочватъ земедѣлско-стопанската политика на държавата въ правиленъ и народополезенъ пжть.

Драги земедѣлски стопани и работници.

Ето голѣмитѣ и многобройни задачи, които сж поставени на пжтя на организацията на земедѣлскитѣ задруги въ нова България.

Въпрѣки нѣкои желания да се отрича сждбоносната полза на тази организация за земедѣлския стопанинъ, отъ закоравѣли привърженици на нерадостното минало, българскиятъ земедѣлецъ, съ своя здравъ усѣтъ схвана добре великото значение на неговата организация и масово нахлѣзе въ нея, за да изкове своята сждба, своето сжществуване, своя утрешенъ день. Чрезъ участието въ организацията си земедѣлскиятъ стопанинъ подчертава на всеуслушание своята привързаность къмъ държавата си подъ мждрото ржководство на своя любимъ Царь, става незамѣнимъ и ценѣнъ органъ на българската държава и осигурява за себе си и своитѣ деца сносенъ човѣшки животъ.

Знамената, подъ диплитѣ на които българскиятъ земедѣлски стопанинъ кове и иде изкове своята сждба и величието и напредъка на своята държава, сж неговата светиня. Подъ тия знамена на своята организация той се ползува вече отъ много блага и преимущества, за които въ миналото много се е говорило, много сили сж били похабени, за да бждатъ завоювани, но резултатъ не е имало. По тоя пжть на организацията, чрезъ отстраняването на всѣки поводъ за разединение, вражда и умраза, сигурно и трайно се цементира националното единство и социалната хармония въ нашата страна, за да крачи тя смѣло напредъ, за радость, гордость и доволство на всички българи, къмъ своя неспиренъ възходъ.

Народната ни православна църква освети знамената на земедѣлскитѣ задруги отъ Варненската околия. Приемайки ги отъ ржцетѣ на служителитѣ на нашата света църква, азъ ги предавамъ чрезъ вашитѣ знаменосци вамъ, драги български земедѣлски стопани.

Пазете тия ваши знамена отъ раздоръ и погрѣшни увлѣчения. Нека тѣ ви напомнятъ всѣкога вашия дългъ къмъ Царь, народъ и държава. Тѣ сж символъ на голѣмитѣ задачи, които сж поставени на вашата организация за разрешение, задачи, които ви тикатъ къмъ добруване и благополучие.

Нека тѣ бждатъ сега и винаги изразъ на вашето родолюбие и ви напомнятъ всѣкога вашата готозность за саможертва предъ олтаря на отечеството.

Подъ развѣтитѣ ваши знамена да крепнатъ и живѣятъ завинаги най-благоприятнитѣ чувства на вашитѣ самоотвержени български сърдца.

Всѣкога напредъ съ тия светини, ковете своята сждба, подклаждайте неспирно любовьта си къмъ скжпата родина и почитьта си къмъ любимия нашъ Върховенъ Вождъ Негово Величество Царьтъ на българитѣ Борисъ III.

Поемайки осветенитѣ ваши знамена, отнесете ги въ гжститѣ редове на вашитѣ селски земедѣлски задруги, и нека тѣ да напжтствуватъ всички и винаги къмъ свѣтлия пжть на истинското български родолюбие, къмъ братско единение и готовность за всѣка саможертва за неспирния възходъ на обно-

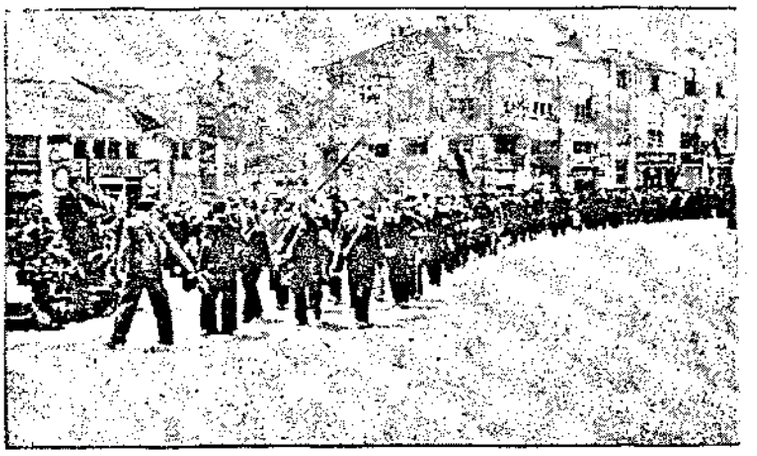

кметътъ г. Я. Мустаковъ, поздравлява манифестиращитѣ земедѣлски спопани, на чиито знамена бѣ кръстник

ВАРНЕНСКА ГРАД. СТОП. БИБЛИОТЕКА

ОБЩИНСКИЯ ЛОЗОВЪ РАЗСАДНИКЪ

и ролята, която играе въ развитието на лозаро-овощарството въ Варна. Какво количество лозовъ и овощенъ материалъ е продаденъ

Една голѣма часть отъ варненскитѣ граждани изкарватъ прехраната си отъ лозарство. Днесъ въ варненското землище има около 13,000 декара засѣти лозя. За подкрепа на това лозарство Варненската градска община подържа единъ добре уреденъ лозовъ разсадникъ, въ който се произвеждатъ рѣзници за засаждане на нови лози.

Споредъ една подробна таблица до края на 31. XII. 1937 год. е билъ продаденъ следниятъ двѣ гладъкъ лозовъ материалъ: **маникола** 551,510 за 204,570 лв., **шасла берландиери** 672,200 за 223,660 лв., **телеки коберъ** 31,200 за 9,461 лв., **Рипария берландиери** 20,200 за 3,888 лв., **рипария рюпестрисъ** 84,300 за 24,575 лв., **мурведъръ рюпестрисъ** 85,100 за 8,775 лв., **рипария портализъ** 5,800 за 1,450 лв. и **рипария берландиери** 3,400 лв. или всичко сж продадени 1,453,710 рѣзници за 476,889 лв.

Не по-малко грижи се полагатъ и за подобрение на овощарството. Продадени сж били до 31. XII. 1937 год. следнитѣ овощни дръвчета: праскови 4,364 броя за 17,73 лв., бадеми 458 броя за 2748 лв., зарзали 458 броя за 2748 и лешници 529 броя за 2,096 лв. или всичко сж продадени 5,809 броя овощни дръвчета за 25,325 лв.

вена България.

По щастлива случайность, тържественниятъ день на освещаването светинитѣ-знамена на земедѣлскитѣ задруги отъ Варненска околия съвпада съ голѣмия праздникъ за цѣлия български народъ — именниятъ день на нашия любимъ Царь. Нека отъ сърдце всички пожелаемъ на Царя на българитѣ здраве и дълголетие, за да води все тъй мждро българския народъ по пжтя на неговото благополучие и България отъ успѣхъ къмъ успѣхъ.

Да живѣе Негово Величество Царьтъ на българитѣ Борисъ III и цѣлиятъ царствующъ домъ!

Да пребждатъ навѣки българскитѣ земедѣлски стопани и работници отъ тучнитѣ полета на българската земя!

Да живѣе България!

Ура ! ! !

Следъ това се образува величественна манифестация начело съ осветенитѣ знамена. На площада предъ ресторантъ „Кристалъ“ отъ специално построенъ подиумъ кмета г. Мустаковъ поздравляваше манифестиращитѣ земедѣлски стопани съ *„За България ура“, „да живѣятъ земедѣлскитѣ стопани“, „да живѣятъ земедѣлско-стопанскитѣ задруги“*. Следъ манифестацията бѣ сервиранъ обѣдъ, на който присжтствуваха и официални лица.

Варна е най-голѣмиятъ морски курортъ на Балканитѣ. Посетете Варна презъ лѣтото.

Изъ курорта Варна

Варна въ очакване на курортисти

Първитѣ курортисти чужденци започнаха да пристигатъ. Тѣхното число въ последнитѣ дни достигна 140. По голѣма група отъ чужденцитѣ сж унгарци. Хубавитѣ слънчеви дни напоследъкъ даватъ възможность на курортиститѣ да правятъ своитѣ бани. Слънцето е отлично, а температурата на водата се движи между 18 и 20 градуси.

Курортната управа тази година е взела навременни мѣрки по квартирния въпросъ. Всички квартири сж описани и прегледани отъ чиновницитѣ на курортната управа съ цель да се създаватъ по-голѣми удобства и хигиеничность на варненскитѣ лѣтовници.

Ремонтътъ на банитѣ е приключенъ съ поправки и нововъведения, които ще улеснятъ лѣтовницитѣ и ще имъ създадатъ още по приятна обстановка.

Интересътъ на чуждестраннитѣ пжтнически бюра къмъ варненския курортъ расте всѣки день. Курортната управа е отрупана съ запитвания.

Тази година твърде много ще улеснятъ курорта и новитѣ разписания на влаковетѣ, най-вече идящитѣ отъ Русе.

РАЗПРЕДѢЛЕНИЕ

на службитѣ въ общината

Следъ назначаването за пом. кметъ на Варна, г. К. Миневъ, кметътъ г. Я. Мустаковъ издаде заповѣдь, за ново разпредѣление на общинскитѣ служби между него и помощницитѣ му.

Кметътъ Я. Мустаковъ ще завежда: административно отдѣление, държавно контрольорство адвокатура и общински сждъ.

Пом. кметътъ г. Н. Димитровъ ще завежда: земедѣлско-стопанско отдѣление, ветеринарно отдѣление, техническо отдѣление, общинско-стопанско предприятие за електричество, водоснабляване и канализация, дирекция Батова—Варна.

Пом. кметътъ г. П. Куртевъ ще завежда: финансово отдѣление, материална служба, курортно отдѣление, общинска библиотека, училищно настоятелство, гражданско състояние и социални грижи.

Пом. кметътъ г. К. Миневъ ще завежда: санитарно отдѣление, концесиона аптека, пожарна команда, комисарство по прехраната, о. с. п. варненски народенъ театъръ.

Четете „Варненски общ. вестникъ“

Нашето просвѣтно дѣло въ гр. Варна

презъ епохата на възраждането на българщината въ нея

Първитѣ наченки на просвѣтното дѣло въ гр. Варна датиратъ отъ 60-тѣ години на миналото столѣтие. Още тогава интересътъ къмъ това дѣло е билъ голѣмъ, защото българитѣ, които сѫ били едно малцинство въ града ни, трѣбвало да водятъ една непоносима борба съ гърцитѣ пришелци и гърчеещитѣ се мѣстни жители — гагаузитѣ. Борбитѣ въ това отношение сѫ били ожесточени, толкова повече, че гърцитѣ се считали привилегирова и винаги сѫ имали подкрепата на управляващата турска власть. Но въпрѣки неблагоприятнитнитѣ условия за работа въ просвѣтно отношение между народа, българитѣ съ постоянство и упоритость, въпрѣки всички прѣчки и неприятности, увѣнчали дѣлото съ успѣхъ. Още тогава въ излизащитѣ български вестници се срѣщатъ дописки по просвѣтното дѣло въ Варна. Такава една много интересна дописка намираме напечатана въ в. „Дунавскыи Лебедъ", издаванъ отъ покойния Г. С. Раковски въ гр. Бѣлградъ, презъ 1861 год, въ бр. 45.

Тукъ ще предадемъ цѣлата дописка, като спазимъ и правописа й.

Варна 1861. Юлія 13 ыи

Въ 13 №-о Ц. Вѣстника имаше предъ очитѣ на нашитѣ българе еднѫ статіѫ отъ Варнѫ, отъ коіѫто статіѫ съ могле да узнаіѫтъ, че Варна е населена съ разныі народности, между които българетѣ сѫ по-малочисленныі.

Причина-та за дѣто сѫ познати българетѣ за по-малко отъ другитѣ народности, сѫ лукави-тѣ Гърцыі и нѣкогашни-тѣ, както е остало предан'е, злоупотребленія на Турцыітѣ. Тѣзи две народности сѫ принудили Българе-тѣ, та една часть отъ тѣхъ пріели за говоримъ языкъ турскыя Гагаузытѣ, друга часть Греческыя языкъ, то сѫ погърченитѣ Българе. И тъй не остало въ Варна чисти Българе.

Въ ново време, споредъ търговското отношеніе на Варнѫ, надошле нови, чисти Българе изъ разныі мѣста на Българіѫ, Тракіѫ и Македоніѫ. Тѣзи Българе сѫ дѣйствително малцина, но тѣ като сѫ одушевлени съ патріотическо чувство, поддържатъ и Българскыя интересъ. Ныя нема да гы описваме тука, ами ще споменемъ за тѣхното еднодушие и общество, за което общество е загакнато токже, въ В. №-о Ц. Вѣстника.

Тѣзи Българе макаръ и да сѫ малцина и макаръ да гледатъ на тѣхъ Гърци и Гагаузи, като на най върли непріятели, но сичкыі могли да ся завръжятъ съ святѫ благороднѫ и великодушнѫ дружбѫ, и сички единодушно съединяватъ чувствата на народнѫтѫ ныі гордость и любовнѫ на отечеството ныі. Тѣзи нови преселци сѫ съединили душевно и сърдечно още и нѣколцина отъ тукашнитѣ по-стари Българе еснафліи за всякѫ общеполезнѫ народнѫ работѫ. Памятникъ за единодушіето и единожелан'ето си поставлятъ българско общество. Цѣлта на това общество е да въздаде права и на Българетѣ въ Варна, както и на другыітѣ народнясти и да запази отъ голѣмѫтѫ изгубѫ нашѫтѫ народность, отъ странѫтѫ на грьцыітѣ и Гагаузитѣ. То споредъ незначителното число на чистонародныі Българе, ся състои не повече отъ десетина члена, лица — Еснафліи и търговци.

За да постигне цѣльтѫ си, то за правъ пѫть избира да построи испрьво училище и народнѫ церквѫ. Но както ся каза, что членоветѣ му сѫ малцина и благородната му цѣль голѣма, та едвамъ ще може въ пълно да іѫ постигне.

Както и да е, впрочемъ, можемъ отда честь на това общество, защото при сички голѣми съпротивленія, отъ странѫтѫ на българскыітѣ непріятели, при толко малко членове и въ толкова кратко време, успѣло е да ся наѣми за да построи особенно училище, а не више да има чястныіи дома за училище. Но слѣдъ като ся положило основаніето на училището, обществото ся видѣло въ голѣма нуждѫ за парьі. А въ сѫщѫтѫ тазъ минутѫ, на събранієто си, когато ся быіле смаяли че парьі недостигѫтъ искачіѫ прѣдъ тѣхъ единъ родолюбецъ Г-нъ Хадж. Стаматъ Сидеровъ, кой отъ голѣмото си родолюбие и пламенното си желаніе за просвѣщеніето на българскыітѣ младежи подарява за построеніето на училището до 15 хиляди гроша. Честь и слава на тосъ родолюбецъ!

Нека знай Г-нъ Хадж. Стаматъ що той, като открыва за младежитѣ учебни заведения, което е най-вѣрно средство за истиното просвѣщеніе, че неговото име нема никога да бѫде забравено отъ ученицитѣ на това училище, то ще имъ е признакъ за сеташното пламенно желаніе на Българетѣ за просвѣщеніе, то ще имъ и бѫде причина да се гордѫтъ съ народны си заведенія, нека знай токже, че и цѣла община му остава вечно признателна за това му спомоществуван'е.

При това, смѣіѫ и ся лаская да кажѫ, че и сѣки чувствителенъ Българинъ ще му оста признателенъ, като знай че нѣговото спомоществуван'е олира до цѣлѫ народность, защото въ него училище ще ся учатъ Гагаузчета, т. е Българчета, кои забравили своіѫ народность, матерніья си язикъ, и кои станали върли гонители на нашѫтѫ (и своятѫ имъ) народность.

Послѣ това пожертвуваніе училището начнѫ дѣятелно да ся строй, и съ Божіѫ воліе скоро ще бѫде готово. Колкото за церквѫтѫ, която е тѫй необходима нужна, немогѫтъ още да ся съберѫтъ въ силѫ лицата на обществото, за да почнѫтъ да сіѫ строіѫтъ.

За това, като виджтъ нашитѣ Българе, че цѣльтѫ на това общество е преблагороднѫ, че то немалѫ ползѫ ще пренесе на нашѫтѫ народность, като ще свѣсти изгърченитѣ и Гагаузитѣ Българе и като виджтъ, че членоветѣ мѫ сѫ малцина, слѣдувателно и слаби, то добрѣ бы сторили, сѣкой по възможности, да му се спомогне съ матеріалъ.

Въ това пожертвуваніе нѣма никой да ся измами а напротивъ ще получи: по мое убежденіе благотворителностьта ніиде неможе приѣме толкова прекрасны плодове, както въ работѫ по строеніе учебны заведенія, божественны Храмове и въ помаганье на бѣдни ученици.

Нека си припомніѫтъ читателитѣ, що родолюбеца ныі Г-нъ Екзархъ следъ голѣмото си съчувствіе, къмъ Варненското българско училище, го подарилъ съ единъ екземпляръ отъ вѣстника си (кого и испращѫ) и съ 20 малкыі Енциклопедийкыі и 50 малкыі букварчета, кои и до сега неизпращѫ, ами приканва нарочно да испратятъ нѣкого за да гы земе (!?). С. С. М. ***Арх. Инокентій***

Селско-стопанскиятъ съборъ

като идея и приложение на необходимото сътрудничество между града и селото

Всѣки, който познава стопанската структура на България, не може да не признае, **че земедѣлското производство е центъръ на възможности** за пресъздаване на цѣлото наше народно стопанство.

България е земедѣлска страна и ще си остане такава за дълго време, не само защото 80% отъ населението се занимава съ земедѣлие, но защото индустрията у насъ не може да се развие, **докато не се засили благосъстоянието и консумативната способность на нашето земедѣлско население.**

Като се има предвидъ това начало, всички идеи, които целятъ създаването на стопанската и културна мощь на нацията ни, **неминуемо ще изгорятъ въ приложението на едно здраво сътрудничество между града и селото,** защото тамъ сж факторитѣ, тамъ сж умътъ и мишцитѣ, компетентностьта и неуморната воля.

И колкото това начало изхожда отъ ширинитѣ на града и селото, колкото то въодушевява повече сърдца и души, толкова реалнитѣ изгледи ще се очертаятъ по-дебело.

Ето и идеята на селско стопанския националенъ съборъ въ Варна — **чрезъ ежегодна манифестация на братското сътрудничество, чрезъ взаимно опознаване да се дойде до необходимата предпоставка, която ще даде потикъ на народния прогресъ.**

Тази година селско-стопанскиятъ съборъ въ Варна ще бѫде свиканъ презъ м. августъ като четвърти по редъ.

Ний варненци трѣбва да се радваме, че шуменскиятъ областенъ директоръ г. Борисъ Казанлиевъ за свикване на ежегодишни събори избра града ни, а въ лицето на жителитѣ му потърси сътрудничеството на тази голѣма българска идея.

Когато трѣбва, обаче, да се ласкаемъ отъ тази честь, необходимо е да си дадемъ смѣтка сами на себе си, въ какви размѣри сме развили изисканото отъ насъ сътрудничество.

Първитѣ три събора преминаха при единъ ентусиазъмъ и за дветѣ страни. Може ли да отрече нѣкой красивитѣ сцени при тази величествена манифестация, когато сърдцето и душата на гражданина се радваха отъ девствено запазенитѣ народни обичаи и нрави, отъ китнитѣ носии на българското село? Отъ друга страна, колко голѣмо бѣ любопитството на селянитѣ по отношение културнитѣ придобивки на съвременния градъ!

Но нека не скриемъ истината, че този ентусиазъмъ започна да клони къмъ затихване само поради причината, че Варна не може да даде задоволително нужднитѣ легла и постели на своитѣ гости.

Вѣрно е, че не е лесна работа за 2 — 3 дни да се задоволятъ квартирнитѣ нужди на 30 — 40 хиляди души. Но за Варна, ако това е мѫка, то не е невъзможность, защото единъ 70 хилядень градъ е въ състояние да даде гостоприемство за нѣколко дни на толкова гости.

Трудноститѣ настѫпиха по квартирния въпросъ отъ недостатъчно широко проявеното гостоприемство. Много малко граждани се отзоваха и приеха по нѣколцина гости въ своитѣ домове, когато гражданитѣ, които иматъ възможность да окажатъ единъ приемъ на скромнитѣ гости, сж много повече.

Този скрѣбенъ фактъ, който се надѣваме, че нѣма да се повтори, принуди гоститѣ съборяни да се подслонятъ въ обществениятѣ учреждения, въ които мѫчно можеше да се организира подслоняването, защото не само че тѣзи мѣста сж непригодни, но и за най-елементарната имъ пригодность сж необходими градски парични срѣдства, които не бѣха на лице. При тѣзи условия, гоститѣ съборяни се измѫчиха много, а това не трѣбва да бѫде допускано отъ варненци, които знаятъ и трѣбва да си дадатъ още по-точна смѣтка какви стопански облаги добива градътъ ни отъ събора, и второ въ името на каква благородна идея той се свиква въ Варна.

Ако варненци заработятъ по въодушевено, въ първия случай ще си помогнатъ стопански сами на себе си, отъ каквато помощь се нуждае бедниятъ ни градъ, и въ втория случай ще изпълнятъ достойно единъ дългъ къмъ една величава държавническа идея — **мирното и братско сътрудничество на всички граждани, за да се изкове по-скоро напредъкътъ и благоденствието на народа.**

Какво изразходва

общината за подръжката на морската градина

Гордостьта на Варна е морската градина. Тя носи слѣвата на първа на Балканския полуостровъ. Не малко наредъ съ варненци на нея се възхищаватъ и гости чужденци. Грижитѣ, които полага Варненската градска община, чрезъ органитѣ си отъ земедѣлско-стопанското отдѣление, сж голѣми. Затова редакцията на Варненски общински вестникъ съ готовность помѣства нѣкои данни, взети изъ годишната равносмѣтка.

За нейното поддържане, общината е изразходвала: за заплати 281,582 лв., за надници 1,169,958 лв., за консумативни материали, като канапъ, тель, клонове, гвоздеи, циментъ, безиръ, рафия, каси, стъкла и др. общо 57,691 лв., закупенъ новъ инвентаръ за 32,182 лв., за семена, луковици, треви и дръвчета 43,185 лв. или всичко сж изразходвани 1,627,792 лв.

Въ Варна щастливо се съчетаватъ прелеститѣ на китното крайбрѣжие съ необятния чаръ на морето и цѣлебнитѣ лѫчи на варненското слънце. Варна винаги преизпълва душата и сърдцето на оня, който е ималъ щастието да хвърли единъ погледъ на хубоститѣ ѝ.

Инж. Л. Каровъ
н-къ на тех. отдѣление при варн. община

Пѫтната проблема на Варна

Гр. Варна въ своето благоустройственно развитие, както и другитѣ грададове, е преминалъ презъ всичкитѣ фази, които социалнитѣ и стопански нужди сѫ налагали.

Отъ малко нѣкого търговско селище, основано отъ смѣли колонисти, Варна разрастна до първо търговско пристанище на българското царство.

Преди освобождението Варна е била типиченъ ориенталски градъ съ паянтови сгради, тѣсни и криви улици, застроени безъ всѣкакъвъ планъ и безъ огледъ на частна и обществена хигена. Тогава не е имало никакво желание и грижи за планиране и урегулиране на градоветѣ. Последнитѣ сѫ се застроявали безсистемно и по усмотрение на разнитѣ неуки майстори и самозвани инженери.

Разположенъ при брѣга на морето, при единъ неравенъ теренъ, улицитѣ му били прокарани криви, тѣсни, изходящи най-вече къмъ пристанището. Ограденъ до последнитѣ дни на турското владичество съ камени стени, градътъ е билъ стѣсненъ, и неговото разширяване и благоустрояване е било спирано. Улицитѣ, най-важенъ елементъ за модернизиране на единъ градъ, сѫ били държани съ вѣкове неизмѣнени. Единственияѫъ напредъкъ по тѣхъ е билъ настилането имъ съ калдъръмъ, който е предпазвалъ пешеходцитѣ отъ калта, но затова е затруднявалъ движението на колитѣ.

Следъ освобождението въ Варна, като главно пристанище на страната, се е развила голѣма търговия. Населението на града е почнало бързо да нараства, благоустрояването му—да се увеличава. Налагало се е увеличението на града, налагали се нови строежи. Будниятъ духъ на българина, възприемчивъ къмъ новото и модерното, не е закъснѣлъ да се прояви и въ благоустройството на града. Започва усилена работа въ това направление. Правятъ се улици съ гранитенъ паважъ, а следъ това и съ макадамова настилка.

Настѫпватъ войнитѣ — балканската и европейската. Благоустройството на града спира. Едва презъ 1928 год. общинската управа се заема съ уличнитѣ настилки.

Презъ 1928 год. Варненската община пристѫпи къмъ употрѣбата на безпрашната настилка, тъй наречената *„китонова“*. По-късно се приложи сѫщата настилка и по улицитѣ: „Царь Симеонъ “,6-й септември“, часть отъ „Царь Борисъ“ пл. „Независимость“, булъ „Сливница“, „Мария Луиза“ и др., а презъ 1929 год. държавата китонира и шосето за манастира „Св. Константинъ“.

Не може да се отрече, че грижата за улицитѣ е една отъ най-важнитѣ страни отъ благоустрояването на единъ градъ. Добритѣ улици иматъ стопанско и здравно значение. По тѣхъ може да се съди за културата на единъ градъ, още повече за единъ градъ като Варна, който всѣко лѣто предъ очитѣ на хиляди чужденци представлява културниятъ обликъ на нашата страна.

Изхождайки отъ горнитѣ мотиви, общинската управа презъ 1935 год. се зае съ създаването на една система въ строежитѣ на улицитѣ. Изработи се единъ петгодишенъ планъ, по който да става застрояването имъ.

Раздѣли се движението на улицитѣ на тежко, смѣсено и леко. За провеждането на тоя планъ се намѣри за необходимо да се изразходватъ годишно минимумъ 7 милиона лв., като срѣдствата се вематъ отъ бюджета на общината, отъ образувания фондъ „Расте и хубавѣе“, отъ откупитѣ и труда въ натура на временната трудова повинность и др.

Благодарение на голѣмитѣ грижи на общинската управа и на нейнитѣ органи, предвиденитѣ срѣдства можаха да се реализиратъ, и презъ 1935—1936—1937 години се даде силенъ тласъкъ по благоустрояването на улицитѣ. Презъ сѫщитѣ години се извършиха паважи, шосирание, емулзиране на улици и площади на обща дължина 16,700 линейни метра, съ квадратура 132,500 кв. м., т. е близо 1/2 отъ онова, което е имало до 1935 г..

При благоустрояването на улицитѣ голѣмо значение има и добриятъ строежъ на тротоари. За да се създадатъ такива, трѣбваше да се поставятъ по улицитѣ бордюри. Презъ 1935 — 1937 год. сѫ били поставени всичко 25,300 м. пог. бордюри, т. е. близо 1/3 отъ поставени до 1935 год., или всичко поставенитѣ до края на 1937 г. 87, 500 пог. м.

Тротоаритѣ на градъ Варна представляватъ единъ сполучливъ строежъ по начина на своето провеждане. Тѣ улесняватъ много пешеходцитѣ и поддържатъ чистотата. За сега сѫ поставени 125,000 кв. м. градски тротоари, отъ които само презъ 1935—1937 год. сѫ поставени 8,000 кв. метра.

Варна разполага съ широки улици, съ алеи за пешеходци по срѣдата имъ. Презъ 1936 — 1937 год. се започва усилено тѣхното застрояване и украсяване съ разни градински култури; по този начинъ улицитѣ се освежиха.

Обаче всичко изложено е едва задоволително, като се има предвидъ, че Варна и предградието „Аспарухово“ разполагатъ съ 180 клм. улици и площади съ обща квадратура отъ 2,460,000 м. кв. Отъ тѣхъ има павирани до днесъ 41,000 пог. м. и съ 238,000 кв. м. шосирана площь, т. е. последнитѣ представляватъ 22·7 % отъ общата дължина.

Застроената площь на гр. Варна и предградието „Аспарухово“ е 8,800,000 кв. м., отъ които 1,039,000 кв. м. сѫ заети отъ паркове и игрища. Отъ цѣлата площь на улицитѣ и площадитѣ се пада 23%, единъ процентъ много голѣмъ.

Напредъкътъ на пѫтното дѣло въ гр. Варна съ създаването на хубави улици не ще създаде само удобства на гражданитѣ, но ще спомогне и за доброто име на града.

Варна е най-чистиятъ градъ въ България. Варненската градска община изразходва нѣколко милиона лева, за да поддържа чистотата на града.

Варна презъ май 1938 год.

Френски военни гости на гр. Варна

На 7 май 1938 год. въ водитѣ на варненското пристанище пристигна френската канонерка **„Д'Ибервилъ“**. Следъ акостирането на кораба поднесоха поздравления официалнитѣ лица. Отъ страна на общината гоститѣ бѣха поздравени отъ пом. кмета г. П. Куртевъ.

Следъ това контръ адмиралъ **г. Ферне**, придруженъ отъ френското морско военно аташе г. **Лаалъ**, направи официални посещения. Посети: началника на гарнизона г. **генералъ Поповъ**, **контръ адмирала г. Вариклечковъ**, **кмета г. Я. Мустаковъ и пол. комендантъ г. Б. Германовъ**. Малко следъ това посетенитѣ лица върнаха визитата на контръ адмиралъ Ферне. На гоститѣ бѣха дадени банкети отъ страна на общината, началника на гарнизона. Контръ адмиралътъ г. Ферне посети София, кждето бѣ приетъ отъ **Н. В. Царь Борисъ III.**

При завръщенето си въ Варна контръ адмиралътъ г. Ферне бѣ придруженъ отъ военния министъръ **г. Даскаловъ**.

Преди заминаването на борда на кораба контръ адмиралътъ г. Ферне даде приемъ. На 12 май вечерьта **„Д'Ибервилъ“** отплува за Кюстенджа.

На борда на канонерката г. Ферне направи изявления, въ които подчерта възхищението си отъ добрия приемъ въ България, както и отъ страна на варненци.

Историческия турски кръстосвачъ „Хамидие“ въ Варна

Следъ нѣколко дневното престояване на **„Д' Ибервилъ“** на 18 май 1938 год. въ варненски води пристигна историческиятъ турски крайцеръ **„Хамидие“**. Следъ приветствията поднесени отъ официалнитѣ власти, комендантътъ на крайцера фрегатниятъ капитанъ **г. Неджими Йосденисъ**, турскиятъ пълномощенъ министъръ г. Шефки Беркеръ и турското военно аташе г. капитанъ Яркинъ направиха посещения на началника на гарнизона г. генералъ **Поповъ**, контра адмирала **г. Вариклечковъ**, кмета г. **Мустаковъ** и пол. комендантъ **г. Германовъ**. Следъ това официалнитѣ лица върнаха визититѣ на г. **Йосденисъ**. Кметътъ г. Мустаковъ даде вечерьта голѣмъ банкетъ на гоститѣ.

Голѣмъ приемъ даде и турскиятъ пълномощенъ министъръ г. Шефки Беркеръ.

Преди да отплува на борда на крайцера отъ страна на комендантa г. Йосденисъ бѣ даденъ голѣмъ приемъ. На приема се водиха разговори между гоститѣ и поканенитѣ официални лица. Въ каютъ компанията на г. Йосденисъ бѣха се събрали на интименъ разговоръ началникътъ на гарнизона г. генералъ Поповъ, контра адмиралътъ г. Вариклечковъ, кметътъ г. Мустаковъ, пол. комендантъ г. Германовъ, турскиятъ пълн. министъръ г. Беркеръ.

На 20 вечерьта „Хамидие“ отплува за Кюстенджа.

Отпразднуване празника „Св. Св. Кирилъ и Методий“

На 24 май 1938 год. праздникътъ на нашитѣ първоучители бѣ тържествено отпразднуванъ. На площадъ „Митрополитъ Симеонъ“ бѣ отслуженъ молебенъ. Присѫствуваха: началникътъ на гарнизона г. генералъ Поповъ, контръ адмиралътъ г. Вариклечковъ, кметътъ г. Мустаковъ, председателътъ на

ВАРНЕНСКИ ГРАД. ОБЩ. БИБЛИОТЕКА

На приема на борда на кръстосвача „Хамидие“ бѣха направени много снимки. На горната наша снимка, направена специално за Варненски общински вестникъ, сѫ комендантътъ на „Хамидие“ г. Неджими Йосденисъ, турскиятъ пълн. министъръ въ София г. Шевки Беркеръ и кметътъ г. Я. Мустаковъ

училищното настоятелство пом. кмета г. Куртевъ, пом. кметоветѣ г. г. Димитровъ и Миневъ и много официални лица.

Произнесена бѣ речь, а следъ това всички ученици бѣха поздравени отъ официалнитѣ лица. Образува се манифестация. На площада въ началото на ул. „Царь Борисъ“ бѣ построена естрада, кждето бѣха застанали официалнитѣ лица и поздравяваха учащата младежь. Манифестацията завърши въ морската градина, кждето бѣха положени вѣнци на паметницитѣ на народнитѣ будители. Дефилираха надъ 12,000 ученици.

Пролѣтната сесия на Варненския общински съветъ

На 30 априлъ 1938 год. бѣ открита пролѣтната сесия на Варненския общински съветъ. Преди пристжпване къмъ дневния редъ, кметътъ г. Мустаковъ съ подходящи думи поздрави общинскитѣ съветници и ги прикани къмъ ползотворна дейность. По предложение на г. кмета предъ съвета бѣ сложенъ въпроса за селско-стопанския съборъ. Кметътъ съобщи, че е изготвено изложение до областния директоръ г. Казанлиевъ и тази година съборътъ да се състои въ Варна.

Въ връзка съ правилното развитие на курорта Варна, кметътъ г. Мустаковъ направи предложение общинския съветъ принципално да реши намирането на начинъ, по пжтя на частната инициатива, въ Варна да бжде построенъ необходимия курортенъ плажъ-хотелъ.

Следъ това заседанието бѣ вдигнато и съвета поднови работата си на 25 май.

Заседанието на съвета бѣ открито отъ кмета г. Мустаковъ; той направи официално съобщение за назначаването на новъ пом. кметъ г. К. Миневъ. Кметътъ изказа голѣмото си задоволство, че по пжтя на приемствеността отъ срѣдата на общинскитѣ съветници е излжченъ новия пом. кметъ.

Следъ това г. Миневъ благодари за думитѣ на г. кмета и помоли общинскитѣ съветници да му сътрудничатъ въ новата му работа.

Кметътъ съобщи, че съгласно закона новия пом кметъ губи мандата си като общински съветникъ и ще бжде произведенъ новъ изборъ. Общинската управа е извършила процедурата и се очаква насрочването на избора отъ Министерството на вжтрешнитѣ работи.

Пом. кметътъ г. Куртевъ, въ качеството си на председатель на комисията за финансовия отчетъ за 1937 год. докладва отчета, който бѣ одобренъ отъ общинскитѣ съветници. Докладванъ бѣ отчета и на фонда **„Расте и хубавѣе“**, който бѣ сжщо одобренъ.

Произведе се изборъ за членъ на засилената управа вмѣсто излизащия К. Миневъ. Избранъ бѣ съветника Г. Люцкановъ, съ 10 гласа отъ присжтствуващитѣ 19 съветника. Останалитѣ 9 гласа бѣха дадени за съветника Иванъ П. Мариновъ.

Кметътъ г. Мустаковъ прочете протокола за опредѣляне мѣстото на бждащата общинска термична електрическа централа, която общината ще построи на мѣстото, западно отъ кланицата, между устието на канала и езерето. Централата ще струва 30,000,000 лв.

Поради изчерпване на дневния редъ кметътъ г. Мустаковъ съ подходящи думи благодари на общинскитѣ съветници за ценното имъ съдействие и обяви априлската пролѣтна сесия на Варненския общински съветъ за закрита.

Експлоатацията на общинскитѣ гори

Варненската градска община въ курортното развитие на града се е стремѣла чрезъ своитѣ гори да създаде красиви и китни околности, които едновременно да служатъ за прохладни и развлѣчителни мѣста на екскурзиантитѣ-лѣтовници, отъ друга страна да бждатъ създадени като едни сигурни финанансови източници на общината.

Стопанисването на общинскитѣ гори, които сж твърде пространни, миналата година бѣ насочено отъ Варненската община къмъ една стопанска система изключваща всички неудобства на частната експлоатация.

Варненската община по стопански начинъ предприе миналата година изсичането на първия горски етатъ. Следнитѣ резултати говорятъ за положителнитѣ страни на такъвъ родъ експлоатация:

Отъ сѣчищата въ Малкия и Голѣмия Джанаваръ, възлизащи на около 500 декара, сж получени 2,912,264 кгр. дърва и 35,811 лозарски колчета, на обща стойность 1,261,107 лева.

Разходътъ по стопанската експлоатация възлиза на 205,266 лв., или реалната цифра, която трѣбва да се вземе като приходъ отъ общинската гора възлиза на 1,055,841 лв.

Отъ направената калкулация за стойностьта на полученитѣ дърва отъ декаръ отъ стопанската експлоатация въ сравнение съ получената сума на декаръ при произведения търгъ за отдаване на предприемачъ експлоатацията, каквато система се е практикувала до миналата година, установява се една разлика на декаръ отъ 130·76 лв. въ полза на стопанския начинъ на експлоатация.

Вънъ отъ това гражданството получи дърва за огрѣвъ по 350 лв. за тонъ при точно тегло, а сжщитѣ дърва отъ предприемачитѣ щѣха да се купуватъ по 420 — 450 лв. една тонъ.

При тази експлоатация Варненската община има възможность да раздаде на беднитѣ свои граждани дърва — 649,590 кгр., на църквата въ кв. „Аспарухово“ — 2,000 кгр., на опълченцитѣ — 4,000 кгр., д-во „Сливница“ — 500 кгр., руската църква — 3,000 кгр., хр. д-во „Архангелъ Михаилъ“ — 5,000 кгр., руския съюзъ — 500 кгр., работническия синдикатъ — 5,000 кгр., сжщевременно да задоволи общинското земедѣлско стопанство и др. служби съ 6,012 лозарски колчета.

На гражданитѣ сж продадени 29,699 лозарски колчета, срѣдно по 2 лв. броя, когато сжщитѣ отъ предприемачъ щѣха да се продаватъ отъ 3 до 3.50 лв.

Кметски поздравления

По случай именния день, на Н. В. Царя, кметътъ г. Я. Мустаковъ отправи поздравителна телеграма, на която Н. В. Царьтъ е благоволилъ да отговори:

Инженеръ Мустаковъ
кметъ на гр. Варна

Благодаря сърдечно вамъ и на гражданството за любезнитѣ поздрави и благопожелания, които ми изпращате по случай именния ми день.

ЦАРЬТЪ

СОФИЯ
Двореца Негово Величество Царя

Отъ името на варненското гражданство, на жителитѣ отъ присъединенитѣ къмъ общината ни села, отъ страна на общинския съветъ и общинската управа и отъ мое име щастливъ съмъ да поднеса на Ваше Величество по случай деня на Свети Царь Борисъ Михаила почтителни поздрави и пожелания за щастие и дълголѣтие на Ваше Величество за радость на цѣлокупния български народъ и за неспиренъ възходъ на скѫпата ни родина.

Кметъ: Инж. Я. Мустаковъ

Кметътъ г. Янко Мустаковъ съ поздравителната телеграма е честитилъ именния день на Н. В. Князъ Кирилъ, и въ отговоръ е получилъ следната телеграма:

Инженеръ Мустаковъ
Градски кметъ — Варна

Вамъ, на общинския съветъ и на гражданството благодаря сърдечно за любезнитѣ честитки по случай именния ми день.

КИРИЛЪ

Негово Царско Височество Князъ Кирилъ
Двореца — София

Отъ името на варненското гражданство, отъ страна на общинския съветъ и общинската управа и отъ мое име, щастливъ съмъ да поднеса на Ваше Царско Височество по случай именния Ви день почтителни поздрави и пожелания за здраве, щастие и дълголѣтие за гордость на българския народъ и радость на цѣлия царствующъ домъ.

Кметъ: Инж. Я. Мустаковъ

По случай именнитѣ дни на м-ръ председателтъ г. д-ръ Георги Кьосеивановъ и м-ра на финанситѣ г. Г. Гуневъ, кметътъ г. Я. Мустаковъ е отправилъ следнитѣ поздравителни телеграми:

СОФИЯ
Министъръ Председателя
Д-ръ Георги Кьсеивановъ

Отъ името на варненското гражданство, общинската управа и отъ мое име приемете Господинъ Министъръ Председателю поздравления по случаи именния Ви день и сърдечни пожелания за здраве, сила и бодрость за непрестана работа за преуспѣването на родината.

Кметъ: Инж. Я. Мустаковъ

Министра на финанситѣ Гуневъ
СОФИЯ

Отъ страна на общинската управа и отъ мое име по случай менния Ви день поднасяме Ви, Господинъ Министре, поздравление и пожелание за здраве, щастие и енергия за неспирна работа за дѣлото на обновена България.

Кметъ: Инж. Я. Мустаковъ

По случай праздника на българската просвѣта и деня на Св. Св. Братя Кирилъ и Методий, кметътъ г. Мустаковъ и председателтъ на Училищното Настоятелство п. км. г-нъ Куртевъ поздравиха м-ра на просвѣтата г. проф. Маневъ, който е отговорилъ съ следната телеграма:

Варна — Кмета Инж. Мустаковъ

Господинъ Министърътъ на Народното просвѣщение благодари сърдечно Вамъ, на председателя на Училищното настоятелство, на учителитѣ и учащата се младежь въ града Ви за хубавитѣ поздрави, които му изпращате по случай деня на светитѣ братя Кирила и Методия. Нека тѣхното велико дѣло крепне и процъвтява въ всеотдайно служене на българскитѣ просвѣтни идеали.

Главенъ секретарь на Министерството на народното просвѣщение: Т. Върбановъ

Министра народното просвѣщение
Професоръ Георги Маневъ

Въ деня на българската просвѣта честь ми е, Господинъ Министре, да Ви поднеса поздравленията на възпитателитѣ и учащата се младежь отъ Царицата на Черното Море.

Кметъ: Инж. Я. Мустаковъ
Предс. на Учил. Н-во: Инж. П. Куртевъ

Варненскиятъ кметъ г. Я. Мустаковъ, по случай избора за председатель на 24-то обикновенно Народно Събрание е поздравилъ

избранника г. Стойчо Мошановъ съ следната телеграма:

Стойчо Мошановъ
Председатель Народното Събрание
ул. Николай Николаевичъ
СОФИЯ

Отъ името на варненското гражданство, отъ страна на общинската управа и отъ свое име поднасямъ Ви, господинъ председателю, поздравления и пожелания за плодотворна и народополезна дейность по случай посочването Ви за пръвъ народенъ избраникъ на двадесеть и четвъртото обикновено народно събрание.

Съ окрилена вѣра въ неспирния възходъ на нова България подъ мждрото ржководство на общолюбимия нашъ Държавенъ Глава варненци съ радость посрѣщатъ въ Ваше лице незамѣнимия председатель на народното събрание на обновена България.

Съ свѣтла надежда за по-добри дни на народъ и държава, варненци Ви отправятъ сърдечни пожелания за лично щастие, здраве и дългоденствие.

Кметъ на гр. Варна: Инж. Я. Мустаковъ

Стойчо Мошановъ
Председатель Народното Събрание
Николай Николаевичъ
СОФИЯ

Радиосъобщението, което току що чухъ въ избора ти за председатель на двадесеть и четвъртото обикновено народно събрание, ме изпълни съ безкрайна радость.

Отправяйки ти сърдечни поздравления по този случай и адмирирайки проявената мждрость на народното представителство чрезъ този изборъ пожелавамъ ти блестящи резултати въ дейностьта ти като пръвъ съветникъ на любимия нашъ Държавенъ Вождъ и като подчертанъ водачъ на обновена България.

ЗДРАВЕЙ!

Мустаковъ

Раздадени овощни дръвчета

отъ варненската община на присъединенитѣ къмъ нея села

Варненското градско общинско управление, чрезъ земледѣлско — стопанското си отдѣление е раздало на стопанитѣ отъ присъединенитѣ къмъ него села следнитѣ овощни дръвчета: с. Царево — праскови 2985 за 17,910 лв. и череши 275 за 2,200 лв., с. Надежда — праскови 730 за 4,380 лв., с. Звездица — праскови 1,000 за 6,000 лв. и с. Галата — праскови 154 за 2,940 лв. или всичко сж раздадени 6,500 овощни дръвчета за 33,430 лв.

Отчетъть на варненската община

за финансовата 1937 г.

Финансовата политика на дадена община винаги е дирижирала цѣлостната политика на общината. Нейнитѣ отражения сж чувствителни не само върху задачитѣ на общинскитѣ управници, но спомагатъ или спъватъ развитието на живота отъ гледището на добре разбранитѣ стопански и културни интереси на гражданитѣ.

Въ това отношение управлението на Варненската градска община е зарегистрирало значителни успѣхи, каквито се желаятъ отъ много общини.

Умѣло водена отъ постоянното присжтствие, начело съ кмета г. Янко Мустаковъ, финансовата дейность на общината за 1937 г. бѣ добре оценена отъ общинскитѣ съветници презъ наскоро завършилата се априлска сесия на общин. съветъ, и приета единодушно.

Предвидъ голѣмия интересъ, който представлява този отчетъ за гражданитѣ съ своитѣ указания за широката и благотворна финансова дейность и, най-важното, поукитѣ, които могатъ да се почерпятъ за провеждането на една правилна бждаща финансова дейность, ние даваме въ резюме отчета на избраната отъ общ. съветъ комисия за преглеждане на главния отчетъ, въ съставъ: председатель пом. кмета г. П. Куртевъ и членове: Ст. Станевъ, д-ръ Иорд. Георгиевъ, Георги Люцкановъ и Христо Теохаровъ.

Въ бюджета за 1937 год. сж били предвидени да постжпятъ 58,826,174 лв. Въ бюджетното упражнение сж постжили 54,795,575 лв. или бюджетътъ е реализиранъ въ 93 на сто. Приходниятъ процентъ на реализирания бюджетъ бележи възходъ въ сравнение съ 1936 год. — 76 на сто, а презъ 1935 год. — 65 на сто. Презъ 1937 год. сж постжлили въ повече въ сравнение съ 1936 год. 13,234,526 лв., а въ сравнение съ 1935 година — 15,541,825 лв. Комисията препоржчва да се засили събирането на общинскитѣ приходи, за да може да се реализиратъ голѣмитѣ начинания на общината.

Една отъ главнитѣ задачи на финасовото отдѣление при Варненската градска община е била колкото може повече да се ликвидира съ недоборитѣ. Така презъ 1937 год. финансовитѣ органи сж събрали недобори 5,694,621 лв., или постжпленията отъ недобори въ сравнение съ 1936 год. сж се увеличили съ 1,433,694 лв. Комисията препоржчва финансовата служба въ общината да засили събирането на голѣмитѣ недобори на общината.

Докато бюджетътъ на Варненската градска община презъ 1935 год. е възлизалъ на 64,518,390 лв., а презъ 1936 год. — 54,826,500 лв., то тоя презъ 1937 год. е билъ само 50,826,174 лв. (като се изключи сумата 8,000,000 лв. предназначена за постройка на кланица, реализирана отъ заема отъ Ипотекарната банка).

Въ една отъ точкитѣ си комисията изказва мнение при гласуването на бюджета за 1939 год. да се държи точна смѣтка за реалнитѣ постжпления презъ последнитѣ три бюджетни упражнения, за да не се надуватъ приходнитѣ параграфи. Изказано е мнение, че персоналътъ на общината е

ВАРНЕНСКА ГРАД. ОБЩ. БИБЛИОТЕКА

Варненскитѣ здравно-съвещателни станции

презъ 1937 година

Нарастващата ежегодно работа въ детскитѣ здравносъвещателни станции въ градъ Варна, придизвика откриването на 4 въ г р а д а и 4 въ с е л а т а присъединени къмъ Варненската градска община. Макаръ съ крайно недостатъченъ лѣкарски и сестрински персоналъ, станциитѣ сж дали презъ 1937 г. следната дейность: новозаписани деца 1184; посещенията направени въ станцията сж 11,566, а тия на сестритѣ посетителки по домоветѣ — 3,018. Лѣкаритѣ сж направили 539 посещения, предимно при новородени въ града и селата.

Най-много деца се записватъ следъ навършване на първия месецъ. Майкитѣ сж свикнали редовно 2 пѫти месечно да донасятъ децата си въ станциитѣ, дори и презъ студенитѣ зимни дни. Поголѣмата часть отъ децата до 6 месечна възрасть сж кърмени, една малка часть прехранвани, а незначителенъ брой, само 19 отъ 908 сж хранени изкуствено при добри съвети и, тѣзи деца ръстатъ правилно и безъ опасность за здравето имъ.

Другъ фактъ, който трѣбва да се отбележи съ задоволство е тоя, че майкитѣ знаятъ вече предназначението на здравнитѣ станции и не донасятъ децата си, когато сж болни, но своевременно търсятъ помощь въ амбулаториитѣ или при частно-практикуващитѣ лѣкари.

Бременнитѣ по-рѣдко търсятъ съвети въ станциитѣ, защото часть отъ тѣхъ посещаватъ майчиния домъ, а други се съветватъ съ акушеркитѣ си. Презъ 1937 год. сж записани 250 бременни, които сж направили 589 посещения въ станциитѣ. Станциитѣ сж уредили 3 здравни курса за девици и млади майки, съ 125 курсистки, които сж имали практически занятия въ постоянната изложба и сж изучавали най-подробно детската кухня.

Децата, които посещаватъ станцинитѣ, сж предимно отъ бедни семейства, затова благотворителното д-во **„Д-ръ Анастасия Головина"** при станциитѣ се стреми да улесни майкитѣ въ изпълнението на дадени съвети чрезъ материална подкрепа.

Всѣко бедно дете получава пеленки, ризки, фланелки и сапунъ, а когато е необходимо дохранване, отпускатъ се млѣко и други хранителни продукти, като захарь, грисъ, брашно и оризъ.

На 157 деца сж раздадени 5757 литри млѣко; раздадени сж съ купони 658 кгр. захарь, отъ който 382 кгр. въ селата, 650 кгр. брашно, отъ което 132 кгр. въ селата. Подпомогнати сж съ продукти 445 кърмачета. На 214 кърмачета сж раздадени 1,106 броя пеленки, отъ които 93 въ селата; 221 ризки и 200 фланелки, отъ които 44 въ селата. На 332 деца сж раздадени 1,107 броя износени дрехи и обуща, отъ които 23 въ селата, 26 нови топли дрешки, 216 броя сапунъ, отъ който 27 въ селата, 97 кгр. рибено масло, отъ което 10·750 кгр. въ селата; съ това рибено масло сж подкрепени 340 деца. Нови обувки сж дадени на 93 деца, а на 12 бебета сж отпуснати за временно ползуване (до довършване на първата имъ година) кошчета-легла.

Всичко раздадено възлиза на стойность 100,482 лв. безъ стойностьта на подаренитѣ отъ гражданството износени дрешки. Помощьта се разпредѣля върху 789 деца на възрасть отъ 1 месецъ до 7 год.; 455 отъ тѣхъ сж получавали и хранителни продукти.

Слаботѣлеснитѣ деца се засилватъ съ рибено масло презъ зимата, а презъ лѣтото съ слънчеви морски бани на детския плажъ.

Плажътъ бѣ уреденъ за 445 деца отъ 2 до 7 год. възрасть; децата се придружаваха отъ майкитѣ си. При непрекѫснатъ контролъ отъ лѣкаритѣ и сестритѣ — посетителки и най слабитѣ и малки дечица сж направили отъ 14 до 41 бани, съ почивка презъ нѣколко дни. Всѣко дете свиква да прекарва на плажа въ игри постепенно отъ 10 минути до 1 часъ, безъ да лѣга, като отъ време на време се прибира подъ навесъ, а преди да нанапусне плажа се изкѫпва съ затоплена морска вода; по голѣмитѣ отъ 4 год. деца използуватъ морето, кѫдето съ радость се изкѫпватъ, не повече отъ 10 минути. Нито едно слънчасване, нито заболяване на гърло, така чести по другитѣ плажове, гдето децата се прегрѣватъ или се киснатъ въ морето безъ всѣкакъвъ контролъ.

За този плажъ сж изразходвани само 1877 лв. Резултатитѣ сж много добри, което кара почти всички майки, посетили веднъжъ тоя плажъ, да настояватъ следващитѣ години да се приематъ децата имъ, за да окрепнатъ окончателно.

Прилагайки и двата фактора, здравна просвѣта и материално подпомагане на нуждающитѣ се, здравнитѣ станции представляватъ вече единъ мощенъ институтъ, който въ продължение на десетина години можа да намали детската смъртность съ 80 на хиляда, резултатъ, който потвърждава най-категорично, че само съ създаване добри условия за кърмачетата, можемъ да се боримъ съ смъртьта, която ги дебне непрестанно.

Държавата не бива да жали срѣдства за тѣхното подпомагане, защото по детската смъртность ще се съди за нашата култура.

Д-ръ Н. В. Головина

голѣмъ въ сравнение съ приходнитѣ й възможности и се препоржчва въ иднитѣ бюджети да се пристжпи къмъ едно съкращение въ персонала, безъ да се предизвикатъ сътресения и да се увреждa правилното провеждане на службитѣ. Службата въ канцелариитѣ ще трѣбва да се и изпълнява само отъ щатенъ персоналъ, безъ да се наематъ надничари за тази цель.

Комисията не е констатирала никакви нередовности въ главния бюджетъ.

Така представениятъ финансовъ отчетъ бѣ одобренъ отъ общинския съветъ.

Слънце, море и чудни прелести сж най-ценния подаръкъ, които природата е дала на Варна.

Разрешително за амбулантната търговия

на градинаритѣ — производители

По поводъ искането да се разреши на градинаритѣ-производители да продаватъ своитѣ собствени произведения направо на консуматоритѣ на открити подвижни сергии или въ разносъ съ колички или кола, както по улицитѣ и площадитѣ на населенитѣ мѣста, така и по надлежно разрешенитѣ панаири, сборови и седмични пазари и да се даде едно окончателно тълкуване за правата, които производителитѣ на селско-стопански произведения иматъ да продаватъ подвижно и по надлежно разрешенитѣ тържища собственитѣ си произведения, съобщава се за сведение и ржководство следното:

1. Съгласно чл. 26 отъ н.-законъ за урежане на вжтр. търговия, извършването на дребни продажби направо на консуматоритѣ подвижно по улицитѣ и площадитѣ на населенитѣ мѣста, както и по надлежно разрешенитѣ сборове, панаири и седмични пазари пеша, съ количка, кола, каруца и пр., се счита за амбулантна търговия.

2. Съгласно чл. 28 отъ сжщия законъ, за да може да се търгува амбулантно — търговецътъ трѣбва да е снабденъ съ разрешително за амбулантна търговия, съгласно глава II отъ н.-законъ за уреждане на вжтрешната търговия.

3. Съгласно чл. 30, буква „д“ отъ сжщия законъ, могатъ да се снабдятъ съ разрешително за амбулантна търговия само лица, които не сж нито самитѣ тѣ, нито членоветѣ на семейството имъ отседнали търговци.

4. Следователно, продаването подвижно на сергия или на количка направо на консуматоритѣ съставлява амбулантна търговия и може да бжде извършвана само съ специално разрешително, което се издава при условие, че лицето не е отседналъ търговецъ.

5. Разпоредбитѣ на чл. чл. 26, 28 и 30, буква „д“ отъ н.-законъ за урежд. на вжтр. търговия, обаче, сж приложими само за амбулантнитѣ търговци (чл. 26 отъ закона).

За лицата, изброени въ чл. 27, буква „а“ отъ закона, обаче, разпоредбитѣ на споменатитѣ погоре членове не сж задължителни, т. е. извършванитѣ отъ лицата изброени въ чл. 27, буква „а“, отъ закона, дребни подвижни продажби направо на консуматоритѣ, не се считатъ за амбулантна търговия по смисъла на н.-законъ за урежд. на вжтр. търговия и като така, лицата изброени въ чл. 20, буква „а“, отъ закона, се освобождаватъ отъ разпоредбитѣ на чл. чл. 28 и 30 отъ н.-законъ за урежд. на вжтр. търговия.

6. Ето защо, всѣки производитель на селско-стопански произведения (каквито сж и градинаритѣ-производители) може да търгува подвижно и да продава направо на консуматоритѣ произведенитѣ отъ самитѣ него или семейството му произведения, безъ да е необходимо да притежава разрешително за амбулантна търговия и независимо отъ това, дали той има и търговско заведение, като отседналъ търговецъ, или не.

За ползуването отъ това право, обаче, трѣбва да сж на лице следнитѣ условия:

а) лицето или семейството му да сж производители на селско-стопански произведения, и

б) да продава изключително произведени отъ самия него или отъ семейството му произведения.

7. Следователно, всички производители на селско-стопански произведения, включително и градинаритѣ, могатъ да продаватъ подвижно направо на консуматоритѣ произведенитѣ отъ самитѣ тѣхъ или семействата имъ селско-стопански произведения, само при условие, че продаватъ наистина собствени произведения, т. е., че сами тѣ или семействата имъ сж произвели продуктитѣ.

Като така ще подпадне подъ наказателнитѣ разпоредби на глава II отъ н.-законъ за уреждане на вжтр. търговия всѣко лице, което продава не само собствени, но и чужди селско-стопански произведения.

Подъ семейство се разбира само лицата въ най-близко родство, а именно: мжжъ, жена, деца, баща и майка при условие, обаче, че живѣятъ и се хранятъ заедно.

Какво количество фуражъ е получила

Варненската община отъ реколтата 1937 год.

Варненската градска община отъ реколта 1937 год. е получила отъ общинското стопанство „Орта Чаушъ“ следнитѣ видове фуражи:

Сухо люцерново сѣно 80,389 кгр. за 128,622 лв., сухо ливадно сѣно 72,800 кгр. за 109,215 лв., суха фиева смѣсь - сѣно 25,060 кгр. за 40,096 лв., суха суданка - сѣно 3,000 кгр. за 4,500 лв., сухо мухарево сѣно 4,000 кгр. за 6,000 лв., ечемична овесна слама 25,000 за 10,000 лв., кръмно цвѣкло - глави 15,000 кгр. за 7,500 лв., ечемикъ - зърно 13,772 кгр за 41,316 лв., овесъ - зърно 10,782 кгр. за 32,346 лв., лудо просо - зърно 200 кгр. за 500 лв., метла стъбло 870 кгр. за 4,350 лв., метла - готови метли броя 107 за 535 лв., кошничарска върба 550 кгр. за 3,850 лв. и конопъ продаденъ за 2,750 лв., или общо отдѣлението е реализирало приходъ 391,580 лв. при единъ разходъ отъ 233,202 лв., като е дало чиста печалба отъ 158,378 лв.

Трансформиране на производство въ индустриално заведение

Когато въ едно индустриално заведение се извърши трансформиране на производството, макаръ машинитѣ да оставатъ непромѣнени, такова трансформиране е равнозначно съ откриване на ново индустриално заведение — чл. 13 отъ зак. за индустрията.

Естественият прирастъ на Варна

намалява неспирно

Ако има нѣщо, което най-много да озадачава единъ народъ съ огледъ на неговото бждеще и сѫществуване като народъ, това е движението на процента на естествения прирастъ.

Намалението на раждаемостьта е катастрофа за народитѣ. Ние днесъ виждаме въ всички народи максимални усилия въ срѣдствата за борба противъ тази катастрофа.

Подъ формата на върховно покровителство държавата въ всички народи се явява като насърдчитель въ браковетѣ, улеснявайки своитѣ граждани къмъ тѣхъ, съ щедри обещания въ социално и икономическо отношение.

Нѣщо повече, майката е вече достойнство съ всеотдайна почитъ отъ държавата. Тя е героинята на нацията въ нейното развитие, храмъ предъ който съ смирение и дълбоко уважение трѣбва да минава всѣки.

Въ последно време и у насъ се нададе тревога за намаление раждаемостьта, която ако следва сѫщия пѫть, недай Богъ, ще ни доведе до заличаване на племето ни отъ свѣта.

Съ положителни данни въ ржка, извлѣчени отъ официалнитѣ наблюдения на дирекцията на статистиката, видни наши професори и общественици удариха първия звънъ на тревожната камбана. Този звънъ трѣбва да стресне всѣки добъръ българинъ, който не живѣе само за себе си, а има и върховния дългъ завещанъ отъ славнитѣ ни дѣди—

да пребжде българския народъ!

Използувайки даннитѣ на статистиката, ние идваме до печални констатации и за нашия градъ въ това отношение.

Следната таблица ни рисува тжжната картина на раждаемостьта въ Варна:

Година	На хиляда
1895	34.59
1902	29.62
1910	30.55
1915	26.73
1920	28.44
1925	26.70
1930	19.81
1935	15.96
1936	15.45
1937	14.28

Значи, въ разстояние на приблизително 40 години рожданията сж намалѣли наполовина, навѣрно за смѣтка на „двойно увеличената култура“ на варненскитѣ жители.

Но, факта е още по покъртителенъ, когато се съпостави и смъртностьта, детска и обща, и се получи естествения прирастъ на варненскитѣ жители:

Следната таблица ни показва това:

Година	Естественъ прирастъ на хиляда
1910	8.65
1915	8.39

Варненскиятъ плажъ започва да се оживѣва.
Ежедневно плажа се посещава отъ множество лѣтовници.

Най-голѣмиятъ строежъ на Варненската

градска община. Строежътъ на водопровода „Батова — Варна“. Кратки описания на строежа. Завършването на втория етапъ и кладенеца за подпочвената вода

Най-голѣмиятъ строежъ, който Варненската община извършва, е водопроводътъ Батова-Варна. Още отъ самото му започване мѣстнитѣ вестници изписаха много страници, като подчертаха голѣмото значение на това крупно дѣло. Сега, когато е завършенъ вече и вториятъ етапъ на това грандиозно дѣло, когато водитѣ сж вече окончателно каптирани и включени въ резервуара и при нужда ще бѫдатъ пуснати въ градския водопроводъ, за да увеличатъ неговия дебитъ съ още около 16 литра въ секунда, редакцията на **Варненски общински вестникъ**, дава нѣкои сведения, още отъ началото на строежа, за да служатъ, като приносъ въ историята на Варна.

Морски курортъ безъ вода

Не веднъжъ въ миналото се е подчертавало, че въ Варна като морски курортъ не може да напредне, ако не се снабди съ достатъчно вода. Схващайки добре това, общински съветници и общински управи се замислятъ да снабдятъ града съ достатъчно вода. Тази задача днесъ е напълно реализирана. Съ привършването на втория етапъ отъ водопровода „Батова-Варна“, днесъ Варна разполага съ единъ дебитъ отъ 107 литри въ секунда, което прави на глава въ денонощие 133 литри, достатъчно да задоволи нуждитѣ на голѣмия градъ.

Първитѣ проучвания

Проучванията за снабдяването на Варна съ достатъчно вода сж започнали отъ 1928 год.. Управляващитѣ и техническиятъ персоналъ на Варненската община сж положили много грижи. Възприема се за новия водопроводъ да се използуватъ водитѣ на Батовската рѣка. Започватъ се отъ тогава и проучванията за финансовитѣ възможности за реализирането на това голѣмо дѣло.

1920	7.76
1925	9.26
1929	1.19
1930	5.83
1935	1.96
1936	3.23

Тѣзи ясни указания подсказватъ за една борба противъ злото, спъващо естественото развитие на единъ здравъ и способенъ народъ като нашия.

Ние нѣмаме за цель въ настоящата си статия да покажемъ причинитѣ на това зло. Тѣ сж много и тѣхното изследване би трѣбвало да стане по-скоро отъ другаде съ една прецизность и обективность безъ да плаши нѣкого.

Варненската община е схващала въ това отношение своитѣ задачи и проявява върховни усилия, споредъ силитѣ си, за борба противъ това национално зло.

Съ засилване на своя медицински и санитаренъ контролъ, просвѣта и напжтствия, изразени въ редъ общински институти и здравни станции, въ които се работи съ завидна упоритость, **правеща честь на всички ни, съ своята социална политика, изразявана въ помощи и облекчаване на безработицата и редъ други мѣроприятия, се е гонила винаги върховната цель — борба противъ нескончаемото намаляване на естествения приръстъ въ Варна.**

Намиране на срѣдства за строежа на водопровода

Въ 1934 год., презъ месецъ юлий, на Варненската община се разрешава заемъ отъ фондъ „Общински налогъ“, въ размѣръ на 4·5 милиона лева за годинитѣ 1934 до 1937 г.. Презъ септември се създава и специална наредба-законъ и веднага се започватъ каптажнитѣ работи по водоснабдяването.

Общата стойность на водопровода се изчислява на около 55 милиона лева. По-късно се сключва новъ заемъ отъ фондъ „Общински налогъ“ въ размѣръ на около по 12 милиона лева за годинитѣ 1938, 1939 и 1940; този заемъ се залага предъ Б. З. К. Банка, общината получава 20 милиона лева, и презъ строителнитѣ 1935 и 1936 години се завършва първиятъ етапъ.

Кратко описание на водопровода „Батова—Варна“

Първата група отъ водитѣ на Батовската рѣка сж отъ с. Куманово—Орѣшакъ—Хайдаръ—Кулакъ съ общъ срѣденъ дебитъ 55 литри въ секунда. Втората група се състои отъ водитѣ край с. Яребична въ дебитъ 16 литри въ секунда и третата група, водитѣ край с. Изворово—Любенъ Каравелово съ срѣденъ дебитъ 36 литри.

Следъ завършването на първия етапъ на водопровода „Батова—Варна“ и включване на водитѣ му въ градския водопроводъ, варненското гражданство почувствува голѣмата благодатъ на изобилната вода. Направиха се и много нови въведения за чистотата на града. Тогава Варненската общинска управа пристжпи къмъ реализирането на втория етапъ. Строежътъ започна съ силенъ темпъ. Работата не прекжсна нито единъ мигъ. Въ строителния сезонъ, околноститѣ на с. Яребична се огласяваха отъ гласоветѣ на хиляди работници. Правятъ се изкопи, каптиратъ се води, строятъ се изворни стаи. Започва и строежа на **тунела**, който е построенъ на кота 227; той е дълъгъ около 120 метра и високъ 2 метра. Неговата стойность възлиза на около 350,000 лв. Сводътъ му е елепсовиденъ. Презъ него минаватъ каптиранитѣ води край с. Яребчина и се отвеждатъ до помпената станция.

Строежътъ на кладенци за подпочвена вода

Едновременно съ строежа на втория етапъ ржководителитѣ по строежа сж започнали издирването на подпочвени води. На първо време се започва строежа на единъ кладенецъ, който вече е привършенъ и дава около 14 литри вода въ секунда. Тѣзи води при нужда ще бѫдатъ включени въ помпената станция, а отъ тамъ въ градската мрежа.

Третиятъ етапъ

Този етапъ предвижда използуването водитѣ около с. Изворово. За сега тѣзи води ще бѫдатъ каптирани, за да не се пръскатъ, и при нужда ще бѫдатъ докарани до помпената централа и включени въ общата градска водопроводна мрежа.

Днесъ за днесъ Варна разполага напълно съ водитѣ отъ стария водопроводъ, тѣзи отъ първия и втория етапи и съ подпочвенитѣ води на кладенеца или съ дебитъ 123 литра въ секунда.